

*Kanattandı fikirlerimiz
kağıdın ve kalemin buluşmasıyla...*

Taş
Kağıt
Makas
Fanzin



Handwritten signature



Dış Kapak : Sevide Esetekin
Arka Kapak : Elif R. Atis
İç Kapak : Selda Teper
Editor / Tasarım
Hayife Tarhan Saruhan

ÖN SÖZ

Sessizlik denildiğinde nedense herkesin aklına susmak, konuşmamak gelir ama ben sessizliğin sadece bundan ibaret olduğunu sanmıyorum. Bence bir şeyleri kağıda dökmemek de sessizliktir. Her kelime aslında içinde bir ses barındırır. Her kelimenin bir amacı, bir niçini ve ait olduğu yer vardır.

Kelimeleri kullanmayı onların sadece bir harf olarak derinliklerde kaybolması da bizim elimizdedir onları açığa çıkartıp hayat vermek de... Hangi tarafta olacağımız kendimize bağlıdır aslında. Bizler çıktığımız yolda Fanzini araç kabul ederek, kelimelere hayat vererek onları kalp süzgecinde eleyerek sizlere aktarmayı amaç edindik.

Biz Taş Kağıt Makas Fanzin ekibi olarak bu sayımızda da duygularımızı, fikirlerimizi kağıda dökerek naçizane sessizliğimizin bir sese dönüşmesini hatta bu sesin yankılanmasını arzu ediyoruz. Çıktığımız bu güzel yolculukta, zaman içinde her şeyin akıp kaybolduğu dünyaya başkaldırarak hayattan bir şeyler koparmaya gayret gösteriyoruz.

Bu sayımızda "Ben giderim adım kalır, dostlar beni hatırlasın." diyerek daima hatırlanmayı dileyen Usta Ozan Aşık Veysel'i ölümünün 51. yılında anıyoruz hem de ondan esinlenerek yazılmış bir hikayeye onun dizelerinde belirttiği isteğini yerine getirerek bunu yapıyoruz. Ayrıca bu sayımızda arkadaşlarımızın yazdığı şiirlere, hikayelere ve düşünce yazılarına yine ekibimizde yer alan arkadaşlarımızın özgün çizimleri eşlik ediyor. Kütahya'nın tarihi dokusuna sadık kalınarak ilmek ilmek oluşturulmuş Evliya Çelebi Müze Kütüphanesi'nin de tanıtımına bu sayımızda yer vererek yerel değerlerimizi de ön plana çıkarmaya çalıştık.

Kağıdın ve kalemin buluşması ile sessizliğimizi bozduğumuz bu sayımızda da sizleri her sayfada yeni bir yolculuğa çıkarmayı hedefliyoruz. Keyifli okumalar...

Halime ÖZALTIN



ÖLÜMÜNÜN 51. YILINDA AŞIK VEYSEL

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın.
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın.

Dertsiz baş, yarasız ağaç olmaz derlerdi; Halk şairimiz, usta ozanımız Aşık Veysel yaralarını sazıyla bizlere anlattı. O, sazının teline vurdu; biz güzelliğin on para etmediğini, dünyanın gelip geçici olduğunu hatırladık. Büyük usta Aşık Veysel'in hayatı 1894'te Sivas'ın Sivrialan köyünde başladı.

Veysel'in dünyaya geldiği sıralar çiçek hastalığı Sivas yöresini kasıp kavurmaktaydı. Veysel de bu hastalıktan 7 yaşında nasibini aldı. Veysel o kara günlerini şöyle anlatırdı: "Çiçeğe yatmadan evvel anam güzel bir entari dikmişti. Onu giyerek beni çok seven Muhsine kadına göstermeye gitmiştim. Beni sevdi. O gün çamurlu bir gündü, eve dönerken ayağım kayarak düştüm. Bir daha kalkamadım. Çiçeğe yakalanmıştım..."

Çiçek zorlu geldi. Sol gözüme çiçek beyi çıktı. Sağ gözüme de solun zorundan olacak perde indi. O gün bu gündür dünya başıma zindan."

Veysel'in sağ gözünün görme şansı vardı aslında. Babası yakınlardaki köyde bir doktor olduğunu ve Veysel'in derdine derman olabileceğini duydu ve sevindi. Ne var ki bahtı yüzüne gülmedi Veysel'in. Bir gün babası inek sağarken yanına gitti Veysel. Babası birden arkasına dönünce elindeki değnek Veysel'in gözüne girdi ve gözü böylece akıp gitti. Gözlerini kaybettikten sonra güzellikleri görmez olan Veysel gitgide içine kapandı.

Saza söze meraklı, tekkeyle içli dışı olan babası Veysel'in bu haline çok üzüldü ve oyalansın diye eline sazı verince o günden sonra derdinin tek dermanı Veysel'in sazı oldu. İlk saz derslerini de babasının arkadaşı olan Çamışıklı Ali Ağa'dan alan Veysel usta kalemlerden çıkan eserleri çalıp söylemeye başladı.

O zamanlar 1. Dünya Savaşı patlak verince köydeki bütün arkadaşları, delikanlılar savaşa gitti yığıtçe. En çok da bu gitti ağrına gözleri görmez olan Veysel'in... Vatana bir borcu vardı ama onu bile ödeyemeyecekti. Veysel'i hem yalnızlık hem karanlık hem de vatana olan borcunu ödeyememek çok derinden sarstı. Veysel kendi halinde çalıp söylerken Sivas Lisesinde öğretmen olan Ahmet Kutsi Tecer ve arkadaşları Halk Şairlerini Koruma Derneği'ni kurmuşlardı o zamanlar. Ahmet Kutsi Tecer, Halk Şairleri Bayramı'nda Veysel'i keşfetti ve bu Veysel için hayatının dönüm noktası oldu. Veysel, Tecer'in verdiği destek ile Anadolu'yu köy köy gezerek Köy Enstitülerinde saz hocalığı yapmaya başladı, ünü arttıkça arttı.

Cumhuriyet'in 10. yıl dönümünde Ahmet Kutsi Tecer önderliğinde bütün halk şairleri Gazi Mustafa Kemal'e şiir yazdılar. Veysel de bunların içindeydi. Veysel'in yazdığı "Atatürk'tür Türkiye'nin İhyası" şiiri çok beğenildi ve Ata'ya gönderilmesi fikri ortaya atıldı. Veysel ise 'Ata'ya mektup göndermek olmaz, ben kendim giderim.' deyip arkadaşı ile birlikte yollara düştü. Üç ayda Ankara'ya varsalar da şiiri Ata'ya okutmak bir türlü nasip olmadı. Veysel'in üzüntüsünü, acısını eşi Gülizar Ana şöyle dile getirdi : "Ata'ya gidemediğine bir, askere gidemediğine iki yanardı ki o kadar olur..."

Veysel ilk evliliğini 25 yaşında akrabalarının kızı olan Esmâ ile yaptı. Veysel'in bu evliliğinden iki çocuğu olsa da ikinci çocuğu henüz 6 aylıkken eşi Esmâ Veysel'i terk etmeye karar verdi. Veysel bunu anlayınca herkesin bildiği o meşhur hikâyeye meydana geldi ve usta ozanımız eşi onu terk etmeye karar verse de ona kıyamadı, ayakkabısının içine ihtiyacı olur diye parasını koydu. 1970li yılların başında akciğer kanserine yakalanan Aşık Veysel :

"Selam saygı hepinize
Gelmez yola gidiyorum
Ne karaya ne denize
Gelmez yola gidiyorum."

dizelerini yazdıktan üç gün sonra 21 Mart 1973'te doğduğu köy olan Sivrialan'da hayata gözlerini yumdu. Türk edebiyatının ve saz şairliği geleneğinin en büyük ustalarından olan Aşık Veysel; yaşama sevinciyle hüznü, iyimserlikle umutsuzluğu harmanladığı şiirleriyle gerek vatan sevdasını gerekse de milli birliği vurguladığı dizeleriyle aşkık geleneğinin son büyük temsilcilerinden biri oldu. "Dostlar beni hatırlasın..." diyerek unutulmamayı dileyen usta şairi ölümününün 51. Yılında rahmetle ve minnetle anıyoruz. Ruhu şad olsun...

Özge ÖZBİLEN

SENDEN ÖĞRENDİM

GEÇEN AKŞAM SAÇLARINI ÖRDÜM ANNE

HATIRINDA MI?

SAÇLARINA AKLAR DÜŞMÜŞ, TEL TEL
FAKAT İNADINA PARLIYORDU, GÜPĞÜRDÜ
NE GÜZEL KADINSIN SEN ANNE!

BEN GÜZELLİĞİMİ SENDEN ALDIM.

NE KADAR ENDAMLILIK, NAHİF VE ZARIF
YORGUNLUKTAN GÖZ ALTILARIN ÇEKİLMİŞ,
ALININ KIRIŞMIŞ...

YAŞLILIK SANA NE KADAR YAKIŞMIŞ ANNE

BEN BÜYÜMEYİ SENDEN ÖĞRENDİM.

KOCA BİR ÇINARSIN, BÜYÜYÜP KÖK SALMIŞ...

BEN EL UZATMAYI SENDEN ÖĞRENDİM.

ELLERİN NASIR TUTMUŞ...

GÜLÜŞÜN NE GÜZEL ÖYLE ANNE

BEN GÜLMİYİ SENDEN ÖĞRENDİM ...

GÖZLERİN NE HOŞ PARLIYOR ÖYLE

BEN BAKMAYI SENDEN ÖĞRENDİM

SINIRLENİRKEN BİLE KİYAMAYIŞIN...

NE YÜREKLİ KADINSIN SEN ANNE

BEN MERHAMETİ SENDEN ÖĞRENDİM

NE GÜÇLÜ KADINSIN SEN ANNE

BEN GÜÇLÜ OLMAYI SENDEN ÖĞRENDİM

ANNE... AĞLAMA!

NE ÇABUK UNUTTUN?

BANA GÖZYAŞLARIMI SİLMİYİ SEN ÖĞRETTİN...

BEN TEVAZUYU SENDEN ÖĞRENDİM

BİR KERE KIRILIR DA BİR KERE KIRMAZSIN

GÜNDE ON İŞE KOÇAR, BİR DE ÖNÜMÜZE AŞ KOYARISIN...

İYİ KI VARSIN...

ÇÜNKÜ...

VAR OLMAYI SENDEN ÖĞRENDİM ANNE...



ÖFKENİN KIYISINDA

Hiç hissetin mi ?
Nehir gibi akıp giden zamanı
Bu zamanın içinde sürüklendiğini
Zamanın akışında kaybolup gittiğini
Ve sonra da öfkenin seni sarstığını
Sen, hiç hissetin mi?

Eğer hissetiyse, dikkat et!
Çünkü öfke seni sarsarsa
Yüreğini körükler
Alev alev yanan öfkenin ateşi
Sonra da yitirirsin yolunu
Balta kesmez ormanında öfkenin
Ve bırakıverirsin kendini
hiçliğin derin sularına
Kurtaracak bir el olmaksızın

İşte o zaman
Sessiz çığlıkların yankılanır
Duvarların arasında çaresizce
Boğulursun düzensizliğin içinde
Kaybolursun karanlık bir labirentte
Kurtaracak bir el olmaksızın

Hasibe EĞİLMEZ

KAR TANESİ

Ne de güzeldi
Gökten düşen kar tanesi
Beyazlığıyla şehri örterdi
Saflığıyla süslerdi şiirleri

Bilmezdi kendini kar tanesi
Masum çiçekleri katlettiğini
Bir güzelliğini bilirdi
Bir de sessizliğini

Şehri sessizliğe boğardı
Duyulmazdı haykırışlar
Baharla insanı ayırırdı
Çiçekler efkarından solardı

Ayrılıklar kar tanesine mesken
Bazen de yeni sevdalara açılan yelken
Nice sevdaların
Nice ayrılıkların şiiri
Saf ve beyaz kar tanesi

Mustafa Emre ALAKUŞ

Bir Notalık Yaşam: Aşık Veysel'in İzinde

Güneş batarak gökyüzüne yavaşça veda ederken köydeki evlerin bacalarından yükselen dumanlar akşam yemeği hazırlıklarını işaret ediyordu. Köy halkı, her gün olduğu gibi bir araya gelmiş; türküler eşliğinde, geleneksel kıyafetleri içinde hayatın güzelliklerine şükrediyordardı. Her sabah güneşin doğuşuyla kendini toprağın kucağına bırakan, çalışmayı ibadet sayan, toprağı en sadık dost bilen bu köy ahalisi mutluluk ve uyum içerisinde yaşıyordu. Aşık Veysel'i bağırma basan bu toprakta, bu köyde yaşayan bir genç olan Kemal köy ahalisinden biraz farklıydı. O Aşık Veysel'in izinde adeta bir sazın nefes aldığı, ezgilerin dans ettiği bir varlık gibiydi.

Kemal'in yaşamı babasının öğretisiyle sazın büyüğü dünyasına ilk adımını atmasıyla başlamıştı. Elleri, o küçük tellere dokunduğunda ruhu bir çalgının içine sızdı ve bir ezgi doğdu. Köy halkı, Kemal'in yeteneklerini keşfettiğinde onun müziğine hayran kaldı ancak Kemal'in içinde bir sevdâ vardı ki tıpkı Aşık Veysel'in türkülerindeki gibi hüznüydü :Leyla...

Leyla, Kemal'in çocukluk arkadaşıydı ancak şehirde bir iş bulma umuduyla Leyla'yı da alarak şehir taşınmıştı. İki sevgili, mektuplar ve ara sıra gelen ziyaretlerle bağlarını sürdürmeye çalışmışlar ama zamanla gözden irak olan kalpten de irak olmuş, mesafeler kalplerini yavaşça ayırmaya başlamıştı.

Bir gün, köyde büyük bir müzik yarışması düzenleneceği havadisi yayıldı. Kemal, bu yarışmanın kaderini değiştirebileceğini hissetti. Ancak seçim yapması gereken önemli bir detay vardı: Hangi türküyü seslendirecekti?'' Evet, hangi türkü?'' diye düşündü. Aşık Veysel'in türküleriyle çınlattığı, zamanında Aşık Veysel'in yurdu olan bu topraklara yakışır bir türkü seçmeliyim diye düşündü. Uzun İnce Bir Yoldayım...

Yarışma günü gelip çatığında köy meydanı izdiham içindeydi. Kemal, sahneye adım attığında sazının tellerine dokunarak Aşık Veysel'in türküsünü seslendirmeye başladı. Nağmenin içindeki hüznü, izleyicileri derinden etkiledi. Nota nota, söz söz, Kemal'in içindeki duygu seyircilere dokundu. Gözleri Leyla'nın hayaliyle parladı ve bu parlıtı, onun için yaşamın en değerli hazinesiydi. Gözlerindeki ışık, Leyla'nın sevgisiyle büyüttüğü bir ateşi simgeliyordu.

Yarışma sona erdiğinde jüri Kemal'i birinci ilan etti. Köy halkı coşku içinde Kemal'i kucakladı. Ancak Kemal'in içindeki boşluk Leyla'nın hâlâ uzaktaki şehirde olduğu gerçeğiyle doluydu. Ödüllerini bir kenara bırakan Kemal, sazını eline aldı ve "Uzun İnce Bir Yoldayım"ı bir kez daha çalmaya başladı.

Yıllar geçtikçe Kemal'in müziği köyün sınırlarını aştı. Şehirler, ülkeler, insanlar, hepsi onun ezgisiyle sarmaş dolaş oldu. Kemal, her zaman Aşık Veysel'in izinden gitmeye devam etti. Leyla, uzaklarda geçen yılların ardından sevgilisi Kemal'in köyüne geri dönmüştü. Şehir hayatının karmaşasında kaybolan bir parça gibi hissettiği ruhu, köyde bulduğu ezgilerle yeniden bütünleşti. Gözleri, Kemal'in sazının sesinde kaybolurken uzaklarda geçen zamanın izleri yavaşça silindi. Artık sevgiye örülmüş bir hikayenin içinde, huzurlu bir yaşamın başlangıcındalardı.

Kemal ve Leyla, birlikte geçirdikleri yıllarda Aşık Veysel'in türkülerini yaşattılar. Köyleri, onların aşkı ve müziğiyle dolup taşı. Her akşam, gökyüzündeki hilalin altında, Kemal'in sazının ahengiyle köyde huzur vardı çünkü Aşık Veysel'in izindeki bu yaşam, bir notanın dünyaya nasıl anlam kattığını gösteriyordu ve bu hikaye; müziğin ve aşkın insanın en derin duygularını nasıl bir araya getirebileceğini anlatarak yıllarca yaşamaya devam etti. Uzun ince bu yolda, Veysel'in doğduğu topraklarda Veysel'in notalarında kenetlendi Kemal'in ve Leyla'nın elleri bir daha hiç ayrılmamacasına ---

Zeynep Sude Serer

Çizim: Selda Teper





Çizim: Yağmur Bilgiç

ÇÖP ADAM

Bit çöp adam çiziyorum
Sen kadar zayıf
Kolları düşüyor gece olunca
Soğuk vuruyor bedenine
Dayanmak için kendini zorluyor
Patlamakta ha kıtıldı ha kıtılacak!

Bit çöp adam çiziyorum
Sen kadar hasta
Kafası vücuduna isyan ediyor
Kaldırıyor ağırlığı
Yürümeye çalışıyor
Kendini atıyor ayakları!

Bit çöp adam çiziyorum
Sen kadar yalnız
Ne ayakkabısı var ne eldiveni
Annesini hatırlıyor
Bit sigara yakmış
Avturuyor kendini

Bit çöp adam çiziyorum
Sen kadar düşünceli
Öylece oturuyor
Saat gecenin ikisi
Karamlıkta ağlıyor
Kanıyor gözleri

Bit çöp adam çiziyorum
Sadece çizmekle kalıyorum
Ne bit yüzü ne bit gölgesi var
Eskizden ibaret biti,
Üzerini katlıyor, dağılıyor
Bit daha çiziyorum
Ne bit yüzü ne bit gölgesi
Tek bir çizgiden ibaret ama diti...

Şiir:Asu Dernekçyü

KUŞ KUŞ GÜLLÜ

Üzülüyorum,
Kuşlar da geç etmiyor artık
Sen zaten yoksun
Basi onları civıltısı eşlik etseydi
Kalbinin sızsına
Ya da bahçemdeki gül
Hiç solmasaydı da koklasaydım seni her gün
Ama o da sen gibi soldu
Sen gibi kalamadı beklemediğim yazımlara...
Şimdi ne koku kaldı ne sesin
Dört duvar, bir de aciz ben
Yokluğuna ağlıyoruz
Yazıyoruz, çiziyoruz ama nafîle
Odası pencereye ışık girmesini bekler gibi...
Kokmaya gönlü olmayan bahçemdeki güller gibi...
O güllerden vazgeçmeyen göçmen kuşlar gibi...
Sadece gelmeni bekliyoruz,
Kuşlar, güller ve ben...
Sadece bekliyoruz...

Şiir: Hasan YILDIRIM

BEKLEMEDEYİM

Tanıdığım ve tanımadığım bir şehirde
Düşünceletimin yoğunlaştığı yerde
Üzüntülerim duygular hapishanesinde
Bense huzurun kıyısında bit sahildeyim
Beklemedeyim...
Olgunlaşmanın kaşık kaşık dibini sıyrıtarken
Hayatıma bin kere teşekküt etmenin
Duvacıma yıldızlar dolusu bit gökyüzü
Yapmanın hayalindeyim
Beklemedeyim...
Köpeğimin pati izi
Katın bembeyaz örtüsü
Yağmur damlalatının yüzüme vuruşu
Her biti umut yapıpaktımda...
Beklemedeyim...
Şiir:Ebret Emir



RÜZGAR

Yıllar sonra ilk kez, bir kere daha oturdu bu banka. Bir rüzgâr esti. Atkısı, saçları, yerdeki yapraklar uçuştı. Esen rüzgâr yalnız yaprakları değil adamı da geçmişe götürdü.

Sahi ilk ne zaman oturmuştu buraya? Hem yüzyıllar öncesi kadar uzak hem de dün kadar yakındı. Daha yirmisinde toy bir delikanlıyken; hava güneşli, gömleğinin ilk üç düğmesi gibi açıkken ve daha umutları teker teker sönmemişken ilk kez oturmuştu bu banka. Çantasını işte buraya koymuştu. Şuradan bir simit almıştı. Orada ayaklarını denize, kendisini hülyalara daldırmıştı. Bu deniz, ah deniz ne büyüleyiciydi! Doğrusunu isterseniz, biz bakınca karşısında deniz görürdük de o denizde sevdiğini. Ah o ne zarif bir körpecikti! Su gibi aziz bir şeydi. Ekmek kadar mübarek.

Sevginin karnı doyurduğu nerede görülmüştü ki adamı gencecik yaşında gurbete gitmek zorunda bırakmasın. Yıllar önce ekmeğini gurbette aramaya kalktı; ama bulmak şöyle dursun, kendisini de kaybetti. Çalışacak işçi çok, yevmiye az, ekmek pahalıydı. Şimdi anlıyordu neden buraya gelenler bir daha yurtlarına dönmez, unutulur giderlerdi. Oysa yosun muydu, kaya mıydı onlar nasıl unuttular? Adamın içi evine giden yolları, koyununun otladığı dağları, sıcak ateşinin yandığı ocağı çekerd. O buralarda hasretin en ağırını çekerd. Yıllar sonra anladı kendi eliyle kendini sevdiğinden uzaklaştırdığını. Bazen uzun yağmurlardan sonra dönen kuşlar gibi evine dönme umudu yeşerirdi içinde. Ama bu yıllar önceydi. Şimdi adamın içi çöl kadar kavruk, çöl kadar fırtınalıydı.

Bu şehre gelişi üzerinden birkaç yıl geçmişti ki adam bir gün yüzündeki derin çizgileri fark etti. Özlemin bir ustura gibi suratına çizdiği derin çizgileri. Sonra -aklına getirmekten sakındığı- sevdiğini hatırlamıştı. O hep gençti, güzeldi; yıllar onu incitmezdi. Sevdiği yaşlansa bile adam, onun her kırışığını en az onun kadar severdi. Ama kısmet bu ya yüzünü bir daha hiç görmedi. Baktığı her yerde onu görüyordu oysa. Ah bu ne ağır şeydi!

Yalnızlık bir insan olsaydı bu adam olurdu. Başta kendisini sevmezken nasıl başkalarını sevebilirdi? Kendine yazık etmişti. Şimdi kırk yaşındaydı. Kendisi dışında herkesi affedebilmişti. Kendi canına kıymak illa kanını akıtmak değil; benliğinden, sevdiklerinden, yurdundan kendini koparmaktı. Adamın başı kendine karşı hep eğikti.

İşte tüm bunları hatırlamamak için bu banka hiç oturmamıştı. Şimdi nereden estisi burası, nereden estisi bu rüzgâr da kendini geçmişte buldu? Elini paltosunun cebine atıp bir kâğıt çıkardı. Bir otobüs bileti. Parmaklarıyla bileti okşadı.

Mevsim çokça yağışlı bir kışın ardından ilkbahara dönüyordu. Yerlerin ıslaklığına karşın güneş parıl parıl. Bugün buraya oturduğunda, yirmi beş yıl önce buraya ilk kez oturan gencin yarım bıraktığı işi tamamlamayı aklına koydu. Artık uzun yağmurlardan sonra evine dönen kuşların arasına katılacak. Evine dönebilecek miydi, dönse bulabilecek miydi, bulsa girebilecek miydi, sevdiğini görebilecek miydi? Asıl amacı burada kaybettiği kendisini orada bulmaktı. Yıllar sonra ilk kez içinde bir şeylerin yeşerdiğini fark etti. İlkbaharla içinde yıllarca saklı kalmış tohumlar bir bir patlıyor, tomurcuklanıyordu.

Banktan kalktı. Çantasını eline aldı. Biletini cebine koydu. Yıllar sonra o gün o banktan bir daha hiç oturmamak üzere ayrıldı. Bir rüzgar estisi. Atkısı, saçları, rüzgar ve kalbi uçtu. Esen rüzgar yalnız yaprakları değil adamı da götürdü.

çizim: Miray Sağdıç

Hikaye: Elif Rana Atış

Çok şey anlattım aslında bakışlarımla
Cam kadar kırılğan...
Cam kesigi kadar acıtan...
Peki, ya sonra?
Sonrası, hüznünlü bir keman sesi...



Çizim/şiiir :Hilal Kalkan

SENSİZ İSTANBUL

İstanbul'un en tenha sokağında
Her köşe başında sana çarpıyorum
Her çarpışım ardından yere düşen
Hayal kırıklıklarımı beraber toplarsız santıyorum

Kız Kulesi'nin mahkûmu gibiyim bazen
Sepette gelen aşk gibi seni bekliyorum
İlklerime kadar yaşıyorum zehrinli
Senin yüzünden ölüirken içimde hala seni taşıyorum

Savaşlar veriyorum tarih boyunca
Galata Kulesi'nden bakıp gemiler görüyorum
Herkesi habersiz burakmak geliyor içimden
Şehrin en yüksek yerinden, şehrin yandığını görüyorum

Her zaman bir yeni kapı burakiyorum
Surlarımın arasından gizli kapaklı
Atımı denize sürecek bir Fatih helki
Ya da gelecek, görecek, yenecek biri

Bir yanım Karadeniz ,bir yanım Marmara
Yusa Tepesi'nden bakıyorum boş sokaklara
Pierre Loti'de görüyorum hayalini
Koşuyorum tutmak için ellerini, bulamasam da seni

Binlerce kuş havalanır Eyüpsultan'dan
Soğuk bir gecede yürüyorum Eminönü'ne uzun bir yoldan
Sağ tarafımda deniz çok uzak bir ufukta bitiyor
Senli beşli hayallerim her adımda yitiyor

Mısır Çarşısı'ndan Beyazıt'a geçen ince bir yol gibi
Aşkımızın yazılacağı bir Dikilitaş'a çıkarır helki bizi
Bu şehirde yaşadık aşkların en sessizi
Ve yine bu şehirdeydi kulağıma gelen feryatların sesi

Oturmuşum Çengelköy'de ihtiyar çınarım altında
Ben seni kaybetmişim Karaköy'ün karasında
Özlemimi yaşıyorum her iki kelime arasında
Yavaş yavaş ölüyorum bir simitçi sarasında

Yıldız Sarayı'nın mahkûmu gibi
En sevdiğimden alkoydular beni
Her şeyi geride burakiyorum hiçlik misali
Geride burakamıyorum bir İstanbul'u bir de seni...

Şiir:Kevser Öz

Çizim:Sude Kayalı



Kürk Mantolu Madonna'dan alıntılar:

"Seni seviyorum. Deli gibi değil, gayet aklı başında olarak seviyorum."

"Bir kitabı okurken geçen iki saatin, ömrümün birçok senelerinden daha dolu, daha ehemmiyetli olduğunu fark edince insan hayatının ürkütücü hiçliğini düşünür ve yeis içinde kalırdım."

"Ben dünyadan ziyade kafamın içinde yaşayan bir insanım."

"Benim beklediğim aşk başka! O bütün mantıkların dışında, tarifi imkânsız ve mahiyeti bilinmeyen bir şey. Sevmek ve hoşlanmak başka; istemek bütün ruhuyla, bütün vücuduyla, her şeyiyle istemek başka... Aşk bence bu istemektir. Mukavemet edilmez bir istemek!"

"Tasadüf seni önüme çıkarmasaydı gene aynı şekilde fakat her şeyden habersiz yaşayıp gidecektim. Sen bana dünyada başka bir hayatın da mevcut olduğunu, benim bir de ruhum bulunduğunu öğrettin."

Sabahattin ALİ

YABANCILAŞMANIN, AŞKIN VE YALNIZLIĞIN ROMANI: KÜRK MANTOLU MADONNA

“ Konuşmaya ne lüzum vardı? Bütün güzel laflardan ve hoş insanlardan sıkılan bu mahlûkları, birbirlerinin sessiz mevcudiyeti yorgunluk verecek kadar doyuruyor.” demiş Sabahattin Ali. Tıpkı yazarın sözlerinin altında yatan derin anlamlar gibi tasavvurlarının oyuncuğu olan Raif Efendi ve Maria Puder’in tatlı sevdaları, bu sözle birleşir yazarın 1943 yılında kendi yaşanmışlıklarını katıp yazdığı Kürk Mantolu Madonna kitabında yer bulur kendilerine.

Saatlerce onunla karşı karşıya hiç konuşmadan oturabileceği bir arkadaş ister insan. Roman işte bu denli yalnız iki insanın tanışıklığıyla başlar. Kitaptaki anlatım da üslubunu buradan alır. Sabahattin Ali’nin iki anlatıcısı karakter olarak benzer insanlardan seçmesi romanın her yönünü okuyucuyla buluşturur. Okuyucuyu Rasim ve Raif’in tanışmasıyla yaşanan olaylar, sükûnaltında birleşerek belirsizliğe ve meraka sürükler. Rasim ile Raif’in ilişkisi samimileştikçe ince bir tahlil yeteneğine sahip Rasim’in bu merak ettiği adamın ailesini ve ona karşı tutumlarını detaylı bir analizle ele alır. İnsan, hayatı boyunca tanıdığı kişileri basitleştirirken roman bundan kaçınmıştır ve Raif Efendi’nin hüznünlü ölümü kitapta yepyeni bir iç dünyaya yeni yeni kapılar açar .

Kitabın devamında Raif’in ağzından anılarıyla buluşuruz. Tıpkı yıllarca konuşmayı bekleyen bir bebek heyecanıyla bu anı beklemiş olan Raif, hatıralarını yazdıkça hayatındaki görevi bitmiş, tesiri kalmamış sandığı insanları acımasızca gün yüzüne çıkarır hatıralar. Raif de o zaman karar verir. Bunca yıl susan, hislerini kimseye hatta kendisine bile açamayan, boşa yere herkesten kaçmış bir insan için hislerini yazıya dökmek kendisine olan apaçık bir itiraf ve son iyilik olmuştur. Öyle olmuştur ki Rasim için o; sadece Almanca mütercimi, 40 lira maaşıyla 7 kişiye bakan, kendinden hallice Raif Efendi olarak kalmayabilin.

Beklentileri ve sorumlulukları çok olan bir aileden çıkıp Almanya’ya bu beklentileri karşılamak uğruna giden bir adam düşünün. Bu ıssız adam sergileri gezerken daha önce hiç karşılaşmadığı ve hayalindeki kadın tasvirlerinin tümünü barındıran bir kadına aşık olmuş olarak buluyor kendini. Onların gelgitli ilişkileri, okuyucunun gerçek hayatta bulabileceği veya bulmak istediği sorulara bir cevap niteliğinde olup bir kadının erkeğe her şeyini verdiğini zannettiği anda, aslında hiçbir şey vermemiş olmadığını görmek, en yakın olduğunu sandığı sırada ondan bütün mesafelerin ötesindeymiş gibi uzak olması Raif Efendi’nin aşkı öğrenmesiyle birleşiyor.

İçine kapanık, melankolik ve yaşadığı dış dünyaya uyum sağlamayı öğrenmeye çalışan Raif’in bu rüya gibi hayatı bir anda sona ermiş artık bir nevi kader gibi tasavvur ettiği geri kalan hayatı boyunca yaşadığı sıkıntılara boyun eğmiş, birde ruhunu keşfetmesini sağlayan Maria’yı hayallerinde yaşatmak zorunda kalmıştır. En nihayetinde ondan sevgi beklemeyen bir aileyi sevmiştir üstelik hayatta kaybetmiş olduğu şeyi ona asla veremeyeceklerini bile bile...

Kendi hayatından da eserine bir şeyler katan Sabahattin Ali, Raif Efendi’yi Türk edebiyatı klasiklerinde yaşatmıştır. Yalnızca bir not defteriyle yaşadığını fark ettiğimiz bir adamın öyküsüdür Kürk Mantolu Madonna. Dıştan kabullenmenin, içten ise sitem etmenin inanılmaz romanı, Dostoyevski’nin Yeraltından Notlar kitabıyla neredeyse iç içe olan bu kitap dünyanın en basit, en zavallı adamının bile insanı hayrete düşürecek ne müthiş ve karmaşık bir ruha sahip olmasını bizlere bir kez daha anlatır.



VAROLUŞUN DOSTU FELSEFE

İnsanoğlunun hayatı boyunca belirlenen monoton, yavan ilerleyişinde bazı temel varoluşsal problemler ile boğuşmak gibi bir kalebentliğin içinde kaldığını görmekteyim. Bu temel varoluşsal problemlerden birisi de yalnızlıktır. Felsefenin oluşumundan beri düşününce varlığın içerisinde yalnızlık teşyi etmektedir. Yalnızlık; insanın kendini başkalarından ayır, yabancı ve anlaşılabilir hissetmesi durumudur. Bu durum, hem olumsuz hem de olumlu sonuçlar da doğurabilir.

Her bir hayat hikâyesinin dönemesel aralıklarla yaşadığı veya varoluşundan ölümüne kadar yaşayabileceği bir şeydir yalnızlık. Felsefe, yalnızlığı hem bir sorun hem de bir fırsat olarak ele alır, örneğin Amerikalı yazar ve filozof Thoreau, Walden Gölü kenarında iki yıl boyunca yalnız yaşamış ve bu deneyimi "Yalnızlık" adlı kitabında anlatmıştır. Thoreau, yalnızlığı doğayla baş kurmak, kendini tanımak ve toplumun baskılarından kurtulmak için bir araç olarak görür. Ona göre yalnızlık bir tercih değil, bir gerekliliktir.

Alman filozof Nietzsche ise yalnızlığı yaratıcılığın ve özgürlüğün kaynağı olarak görür. Nietzsche'nin Übermensch yani Üstinsan uslamasında da yalnızlık hakkındaki düşüncelerini kanıtlar niteliktedir. O, insanın kendini gerçekleştirmesi için toplumun değerlerinden ve ahlakından uzaklaşması gerektiğini savunur. Ona göre yalnızlık bir acı değil, bir zevktir.

Yabancılaşmanın yani yalnızlığın içerisinde sürüklenmenin önemli gerekçelerinden birisi de düşünmektir. Modern insanların ortalama 200.000 yıl önce Afrika kıtasının doğu kıyılarında yaşamı ele almalarından beri diğer canlılardan ayıran özelliği diğer canlılardan farklı olarak kendi varlığını, anlamını ve değerini sorgulayabilen, kendini geliştirebilen ve değiştirebilen varlık olmasıdır. Bu kabiliyeti onu var oluşundan beri yabancı, yalnız kılmıştır. Sonuçta yanımızda sadece düşünmek, sorgulamak ve felsefe vardır.

Bu problem sadece kitlesel bir şey de değildir. Kendi benliğimizle beraber hemcinslerimizin içerisinde de hissederiz yabancılaşmayı. Albert Camus'un *L'Étranger* (Yabancı) adlı romanı düşüncemi destekler niteliktedir. Camus'un bu romanı, insanın varoluşsal yalnızlığını ve felsefi arayışını anlatan bir eserdir. Romanın kahramanı Meursault.; annesinin ölümü, sevgilisiyle ilişkisi, işi ve arkadaşlarıyla ilgili kayıtsız bir tavır sergiler. Hayatın anlamsızlığına ve saçmalığına karşı duyarsız kalan Meursault, bir Arap'ı öldürdüğü için yargılanır ve idama mahkum edilir. Bu süreçte, Meursault'un yalnızlığı daha da derinleşir. Kendisini anlamayan toplum, avukat, papaz ve jüri karşısında Meursault sadece felsefeye tutunur. Felsefe, ona hayatın gerçek yüzünü gösterir ve ölümü kabullenmesini sağlar.

Meursault ; felsefe sayesinde yalnızlığını bir özgürlük olarak görür ve kendi doğrularını savunur. Romanda Meursault'un şu sözlerle de anlayabiliriz insanın yalnızlığında sadece felsefe ile beraber olmasının hem bir sorun hem de bir fırsat olduğunu göstergesini: "Yıllar sonra ilk kez içimi aptalca bir ağlama arzusu kapladı, bütün bu insanların benden ne çok nefret ettiklerini anlamıştım çünkü."

Kişisel hayatlarımızın çizelgesinin kökeninde bu kendimce hep tenhalık olacaktır çünkü bireyin düşünce yapısı hiçbir zaman diğer bireyler ile aynı olamaz nedeni de budur tenhaların ya da yalnızlığın. Bu yalnızlık kişiye inanmak fiilini gerçekleştirme ihtiyacını da yaratır sonuçta inanışların temelinde onu koruyup kollayabilecek, kendince başardığı eylemler için şükredebilecek bir tanrı vardır.

Aslında bireyler inançlarla varoluşsal yalnızlığı söndürürken bedeninin zamanın akışına karşı koymadığını, yaşlanıp değiştiğini ve sonunda yok olacağını fark edemez. Kişinin zihnin gerçeklikten kopuk olduğunu, hayal kurduğunu, gerçekliği değiştiremediğini anlaması lazım çünkü kişinin hayat yolculuğunda kendisine destek olacak, anlam verecek, teselli edecek başka hiçbir şey bulamadığını anlaması gerek. Bu ömür içerisinde bize sadece felsefenin ,düşünmenin eşlik edebileceğini bilmek gerekmektedir.

Felsefe sadece bir bilgelik sevgisi değildir ; felsefe bizim bu yavan ve kuru hayatta tek dostumuz olacak şeydir. Antik Yunan filozofu Platon'un da dediği gibi: "Felsefe insanın kendisiyle konuşmasıdır."

Eren İdris BAYRAKTAR



Çizim: Betül Çolak

YOL

Koltuk deęneęine dayanmıř yürüyorum
Önümde bitmez bir yol, ardında ezeli hayatlar
Herkes mabedine kapanmıř dualar ediyor
Dilimdeki tek duam yardım et rabbim
Ne yaptığımı bende bilmiyorum.

Bir ihtiyar, yanında da torunu bana bakıyor
Ellerinde bir pořet armut,
Çocuk bir şeyler mınıldanıyor,

O zaman baktım etrafa ağaçlar da yaprak döküyor,
Anca o zaman anlıyorum, ben beni kaybetmişim
Torbalanım yarım, günlerim eksik

Oysa çok eminim,

Bülbüller güllerine kavuşurken kısıkanıyordum daha dün
řimdiyse kargalar göçte,
Bense çoktan göçmüřüm.

Rabbim ne büyük üstüme rahmet yaęıyor
Diyor bana, dur artık sende dur
Ben duramıyorum, ben sığamıyorum
Sadece ıslanıyorum---

Mazgallar dolmuş da taşıyor

Onlar da tıkanmış benim yüreğim gibi,

Bir çift kahverengi var üzerimde

Biliyor ben tıkanmışım, gökten bana doğru bakıyor
Ona da diyemiyorum, bak ben çok üřüyorum.

Kollarımı kaldırdım göğe,

İlk kez istedim beni de sarsın, beni de ısıtsın,

Neden ona imtiyaz gösteriliyor, yoksa o mu beni istemiyor?

Sanki daha erken diyor,

Bak ben eriyorum rahmet altında, beni de al yanına

Islanıyorum---

Belki bunlar son adımlarım,

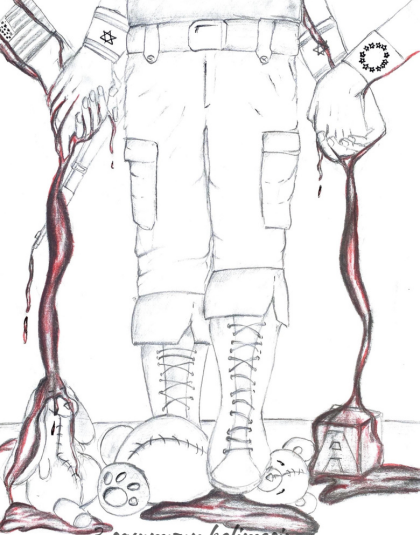
Belki de ebediyete doęru yürürüm kim bilir,

Artık gözlerimi de kapatamıyorum hayali hep orda,

Gözlerim açık ama bilincim sanki yok gibi yürüyorum,

Tek teminatım onun kulaklarımdan silinmeyen sesi...

Eriyorum---



3.sayımızın kelimesi:
Haile...

ÇİÇEKLERİMİZ

Dünya bir bahçe siz çiçeklerimiz
Kalkar mı hiç ince dala elimiz?
Ayakları altındayken cennetimiz
Verilmez mi hiç büyük minnetimiz?

Kadınlarımızdır kast ettiğimiz
Haklarını korumak isteğimiz
Bir satırdan bine gerekenimiz
Haksızlığa karşıdır sivrilmemiz

Analardır hep vazgeçilmezimiz
Darda kalınca açan güneşimiz
Gün boyu aklına geldiklerimiz
Haklarını ödeyemediklerimiz

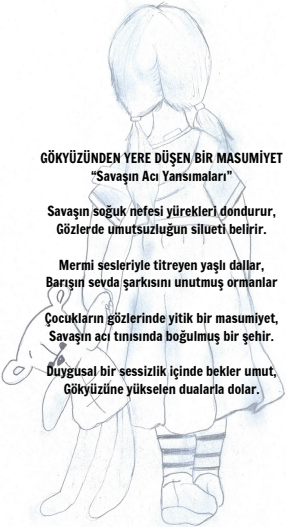
Omlar ki büyütüp besleyenimiz
Dokuz ay karnında yüklenenimiz
İnsan yapmak için yetiştirenimiz
Var mı aynısına cesaretimiz?

Analar, bacılar, kardeşlerimiz
Sayılmalıyız eşit hep birimiz
Boş gitmesin tüm emeklerimiz
Haklarınızı korumaktır işimiz

Sizi bizden sakınmak kederimiz
Utannalı tüm dünya ademimiz
Çiçeklere verilmeyen sevgimiz
Hep bu sebepten karadır kalbimiz.

Çizim:Fatma Sena Çelebi

Şiir:Hasan Yıldırım



GÖKYÜZÜNDEN YERE DÜŞEN BİR MASUMİYET
"Savaşın Acı Yansımaları"

**Savaşın soğuk nefesi yürekleri dondurur,
Gözlerde umutsuzluğun silueti belirir.**

**Mermi sesleriyle titreyen yaşlı dallar,
Barışın sevda şarkısını unutmuş ormanlar**

**Çocukların gözlerinde yitik bir masumiyet,
Savaşın acı tınısında boğulmuş bir şehir.**

**Duygusal bir sessizlik içinde bekler umut,
Gökyüzüne yükselen dualarla dolar.**



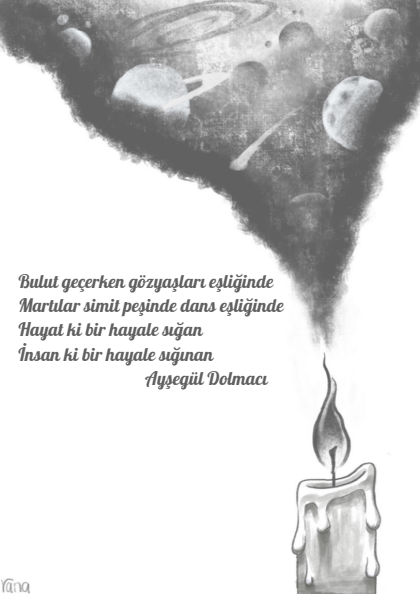
EVLYA ÇELEBİ EDEBİYAT MÜZE KÜTÜPHANESİ

Kütahya tarihi süreç içerisinde birçok önemli topluluğa ev sahipliği yaptığı gibi birçok önemli şahsiyetin de yolu bu topraklardan geçmiştir. Onlardan belki de en önemlisi Evliya ÇELEBİ'dir. Evliya Çelebi yazmış olduğu Seyahatname eseri ile yüzyıllara meydan okumuş ve coğrafi olarak büyük katkılarda bulunmuştur. Kökeni Kütahya'ya dayanan bir aileye mensup olan Evliya Çelebi'nin adı birçok oluşumda yaşatılmaktadır.

Bu mekanlardan biri de Evliya Çelebi Müze Kütüphanesi'dir. İlk olarak Saman Pazarı'nda bulunan Yüksek Kahve denilen yerde hizmete açılan fakat binanın zaman içerisinde eskimesi sebebiyle Balıklı Mahallesi'nde bulunan Karaa Konak'ına taşınan kütüphane aynı zamanda bir müze niteliği taşımaktadır. Edebiyat Müze Kütüphaneleri Türkiye genelinde sadece on adet bulunmakta olup bunlardan biri dene kadar şanslıız ki Kütahya'da bulunmaktadır.

Müze olarak kullanılması dışında kitap okumak ve sessizce ders çalışmak için de fazlasıyla elverişlidir. Kütüphane bölümünde ağırlıklı olarak 6000'e yakın edebiyat kitabı bulunmaktadır. Bunların içinde yabancı dilden Türkçeye çevrilmiş olan bazı kitaplar ve ansiklopediler de bulunmaktadır. Müzede Evliya Çelebi'nin eserlerine ayrılmış bir bölüm de bulunmakla beraber eski edebiyat yazarlarının hayatı hakkında bilgiler, kişisel eşyaları, eserleri ve onları yaşatan hirden fazla alanlar da mevcuttur.

Gerek tarihi bir konakta yer alması gerekse de Evliya Çelebi'ye dair birçok kaynağı ve başka kaynakları da harındırması bakımından görülmeye değer mekanların başında gelen Evliya Çelebi Müze Kütüphanesi biz gençler tarafından görülmeyi ve keşfedilmeyi bekliyor.



*Bulut geçerken gözyařları eşliğinde
Martular simit peřinde dans eşliğinde
Hayat ki bir hayale sığan
İnsan ki bir hayale sığınan
Ayřegül Dolmacı*